

บันทึก

เรื่อง การจัดสร้างเหรียญพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ไทย

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๔๐๓/๓๒๐๑ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า สำนักราชเลขาธิการแจ้งว่า มีเจ้าอาวาสวัดบางวัดในจังหวัดสงขลาจัดสร้างเหรียญพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ไทย ๙ รัชกาล เป็นเครื่องรางของขลังสำหรับจำหน่ายแจกแก่ผู้บริจาคทรัพย์บำรุงวัดและพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ และขอทราบว่าจะตามระเบียบของทางราชการจะต้องนำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตหรือไม่ อนึ่ง ถ้ามีเจ้าอาวาสบางวัดได้จัดสร้างเหรียญพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ไทย ๙ รัชกาล ไปโดยไม่ดำเนินการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ผู้จัดสร้างจะมีความผิดฐานใดหรือไม่จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับทางกฎหมาย นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า การเชิญพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ไปจำลองเพื่อการใด จะต้องกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อนหรือไม่ นั้น หาได้มีบทกฎหมายบัญญัติไว้ไม่ แต่เอกสารประกอบการพิจารณา คือ หนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว.๐๐๐๑/๑๗๑๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕ มีความว่า เรื่องนี้เป็นประเพณีที่ถือกันมานานนักหนาแล้วจะต้องกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อน จึงเห็นควรถือปฏิบัติตามนั้น ส่วนปัญหาว่าการกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดตามกฎหมายหรือไม่ นั้น ในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติของกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะเว้นแต่การกระทำของบุคคลที่เชิญพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ไปจำลองนั้นเป็นการกระทำโดยมีเจตนาที่จะลบหลู่หรือดูหมิ่นหรือทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศตามนัยที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๒^๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ฉะนั้น ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นย่อมเข้าใจได้ว่าการสร้างเหรียญดังกล่าวไม่เป็นการกระทำความผิดต่อบทกฎหมาย แต่อย่างไรก็ดี ผู้แทนกรมการศาสนาชี้แจงว่าในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างเครื่องรางของขลังนี้ ได้มีระเบียบของมหาเถรสมาคมกำหนดห้ามไว้แล้วว่าไม่ให้เจ้าอาวาสวัดใดส่งเสริมหรือทำเครื่องรางของขลังจำหน่ายแก่ประชาชน คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า โดยอาศัยระเบียบดังกล่าว กรมการศาสนาอาจขอรับรองวัดที่ได้กระทำการดังกล่าวนี้ให้ระงับการกระทำนั้นได้

(ลงชื่อ) ส. โทตระกิตย

^๑ มาตรา ๑๑๒ ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๖๕